

[Udenrigsministeren.]

gang til det andet Lands Domstole, og det bestemmes, at Tvistigheder i Forbindelse med indgaaede Kontrakter skal afgøres efter Lovgivningen i det Land, hvor Kontrakterne er afsluttet, medmindre Voldgift er aftalt. De to Lande forpligter sig til at respektere Voldgiftsklausuler i Handelskontrakter og erklærer sig rede til at optage Forhandling om en Aftale dels om Voldgiftsrettens Oprettelse og Sættelse, dels om Fremgangsmaaden ved Voldgiftskendelsernes Eksekution. Indtil en saadan Aftale, der skal have tilbagevirkende Kraft, bringes i Stand, indrettes Voldgiftsretten i Overensstemmelse med den før nævnte Protokol, der blev undertegnet samtidig med Traktaten, og som skal have Gyldighed i et Aar fra dens Ikrafttrædelse. Ved Protokollen er man naaet til en midlertidig Ordning med en Liste over danske og russiske Statsborgere, blandt hvem en Opmand for hver Sag udtages ved Lodtrækning.

Som tidligere nævnt er der til Traktaten knyttet en Aftale, som præciserer den herværende sovjetrussiske Handelsrepræsentations Retsstilling. Bestemmelserne svarer i det væsentlige til de Regler, der findes optaget i de Overenskomster, som af Sovjetunionen var indgaaet med andre Lande, f. Eks. Frankrig, og bygger i øvrigt paa de Regler, der har været fulgt her i Landet siden 1923, da der oprettedes en saadan Handelsrepræsentation i Danmark.

Traktaten er afsluttet paa fem Aar med stiltiende Forlængelse for et Aar ad Gangen, medmindre den opsiges med seks Maaneders Varsel til Ophør ved Udløbet af en af disse Perioder.

Den er afsluttet paa Dansk og Russisk, og begge Tekster har samme Gyldighed. Den skal ratificeres og træder i Kraft den Dag, Ratifikationerne udveksles, hvilket skal ske i København.

Da Traktaten skaber et fast og formentlig tilfredsstillende Grundlag for en yderligere Konsolidering og Udvikling af den økonomiske Forbindelse mellem Danmark og Sovjetunionen, anbefaler jeg Forslaget til velvillig Behandling i det høje Ting.

Hans Hedtoft: Jeg fristes til at sige, at den nuværende højtærede Regering efter min Mening har givet Tinget og Danmark saa faa Glæder, at naar der nu endelig er en Lejlighed til i Form af en foreliggende Handelstraktat at hilse et Initiativ og et Arbejde med Glæde, griber man Lejligheden med Begærlighed.

Mon det ikke er med velberaad Hu, at den højtærede Udenrigsminister med sin Sans for Form og Regie netop har valgt Dagen i Dag, der jo er historisk paa mere end een Maade. Det er den russiske Revolutions 29 Aars Dag, og det er den nuværende Regerings 1 Aars Fødselsdag. Ikke for at jeg i nogen Maade i verdenshistorisk Betydning vil sammenligne de to Begivenheder, men det tyder dog paa en vis Sans og paaskønnelsesværdig Sans for Iscenesættelse, at det netop er i Dag, den 7. November 1946, at vi her i Tinget skal behandle og sikkert enstemmigt vedtage en Handelstraktat med de Socialistiske Sovjetrepublikker.

Jeg under overmaade gerne den nuværende højtærede Udenrigsminister, at denne Appelsin falder i hans Turban. Jeg havde ogsaa undt, at det var lykkedes den tidligere Regering og den tidligere højtærede Udenrigsminister, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, at gennemføre den. Men hvorom alting er, lykkeligt er det efter vor Mening, at det er sket. Det skal derfor ikke mangle paa Anerkendelse og Velvilje fra vor Side, Anerkendelse for, at det er lykkedes den nuværende Regering og i Særdeleshed den nuværende højtærede Udenrigsminister at gennemføre eller fuldføre det Initiativ, som Samlingsregeringen tog. Socialdemokratiet har bogstavelig talt fra 20erne været Forkæmperne for at faa et anstændigt, godt og veludviklet, baade statsligt og handelsmæssigt, Forhold til Sovjetunionen. Vi maatte paa et givet Tidspunkt her i Salen ene af alle kæmpe for dette dengang nye Statssamfunds Anerkendelse *de jure* og kan kun glædes over, at Tinget nu enstemmigt anerkender Nødvendigheden af Udviklingen af det bedst mulige Forhold til Rusland, kaldet de store Muligheders Land, et godt Forhold, som vi alle er interesseret i baade statsligt, politisk og handelsmæssigt. Jeg tillægger det Betydning ud fra mange Synspunkter, ogsaa ud fra et større Perspektiv, at Danmark og Norden nu søger at gøre, hvad muligt er for at skabe en stor handelsmæssig Forbindelse med Sovjetunionen. Der tales saa meget — jeg skal slet ikke diskutere Berettigelsen eller Ikke-Berettigelsen — i Dagens Diskussion om Østblok og Vestblok. Jeg tror, enhver, i alt Fald enhver, der er interesseret i, at der ikke dannes saadanne Blokke og at Verden gaar en fredelig Udvikling i Møde, kan se den store Betydning, det ogsaa ud fra et videre Perspektiv har, at Norden ikke ligger isoleret, men har saa gode Handelsforbin-